

فصل چهارم در یک نگاه

راه اندازی دستگاه تبرید (یخچال خانگی ساده)

هدف‌های رفتاری: پس از پایان این فصل هنرجو باید بتواند:

- ۱- ابزارهای لازم برای راه اندازی دستگاه تبرید را نام ببرد.
- ۲- ابزارهای لازم برای راه اندازی دستگاه تبرید را توضیح دهد.
- ۳- شست و شوی مدار لوله کشی دستگاه تبرید را توضیح دهد.
- ۴- شست و شوی مدار لوله کشی دستگاه تبرید را انجام دهد.
- ۵- تست نشت مدار لوله کشی دستگاه تبرید را توضیح دهد.
- ۶- تست نشت مدار لوله کشی دستگاه تبرید را انجام دهد.
- ۷- تخلیه‌ی هوای مدار لوله کشی دستگاه تبرید را توضیح دهد.
- ۸- تخلیه‌ی هوای مدار لوله کشی دستگاه تبرید را انجام دهد.
- ۹- شارژ و راه اندازی دستگاه تبرید را توضیح دهد.
- ۱۰- شارژ و راه اندازی دستگاه تبرید را با استفاده از ابزارهای لازم انجام دهد.
- ۱۱- عملکرد صحیح دستگاه تبرید را توضیح دهد.
- ۱۲- عملکرد صحیح دستگاه تبرید را کنترل نماید.

۴- راه اندازی دستگاه تبرید (یخچال خانگی ساده)

از شیرهای سرویس سیار، که بعضی در ابتدای لوله‌ی سرویس و

بعضی بر روی لوله نصب می‌شوند، استفاده می‌شود.

شیر شریدر^۱: شیر شریدر استوانه‌ای است کوچک دارای

یک حلقه فنر و میله‌ی مرکزی که هرگاه میله به داخل فشار داده

شود (توسط میله‌ی شیلنگ یا شیر سرویس دستی که روی شیر

شریدر سوار می‌شود) سیال به بیرون جریان می‌یابد. این شیر مانند

شیر باد لاستیک اتومبیل است و به ابتدای لوله‌ی سرویس و یا

بر روی لوله‌ی (سرویس، مکش، دهش) به صورت جوشی و یا

۱- ابزارهای راه اندازی دستگاه تبرید

شیر سرویس، سیلندر شارژ، پمپ و کیوم (خلا)،
وکیوم سنج، مانیفولد شارژ، فشارسنج، کپسول مبرد، دماسنج،
آوومتر، آمپرمتر انبری، ترازو، نشت یاب‌ها و تستر کمپرسور.

۱-۱- شیر سرویس: معمولاً اکثر دستگاه‌های تبرید
کوچک نظیر یخچال، فریزر و کولر گازی مجهز به کمپرسور نوع
بسته هستند که قادر شیر سرویس می‌باشند. برای راه اندازی
(تست، تخلیه و شارژ) و دست یابی به سیستم تبرید این دستگاه‌ها

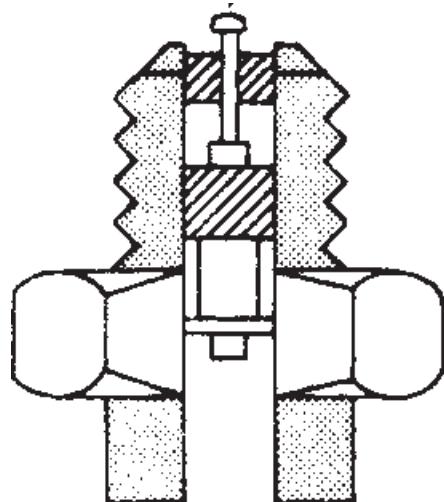
بیچی نصب می‌شود.

تذکر: قبل از جوش دادن شیر شریدر باید میله‌ی مرکزی آن را خارج نمود تا گرمای ناشی از جوشکاری به آن آسیب نرساند.

شکل ۴-۱- نمای داخلی شیر شریدر و شکل ۲- شیر شریدر نصب شده بر روی لوله را نشان می‌دهد. در شکل ۳- شیر سرویس دستی، قابل نصب بر روی شیر شریدر نشان داده شیر سرویس دستی،

شکل ۲- شیر شریدر بر روی لوله

شکل ۴-۱- نمای داخلی شیر شریدر

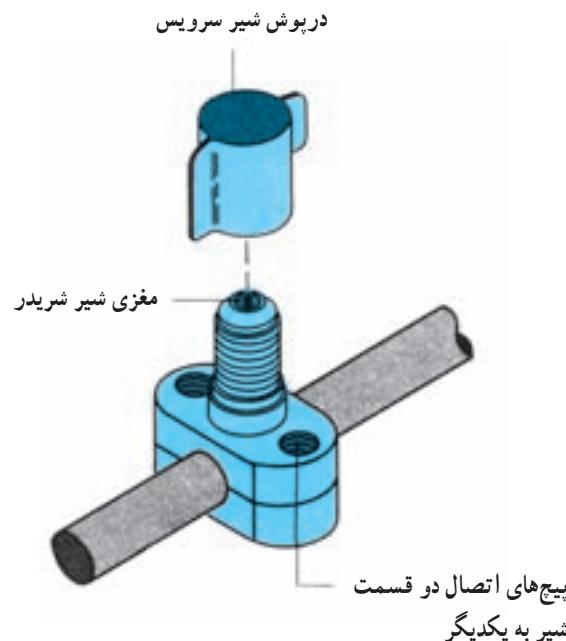
(ب)

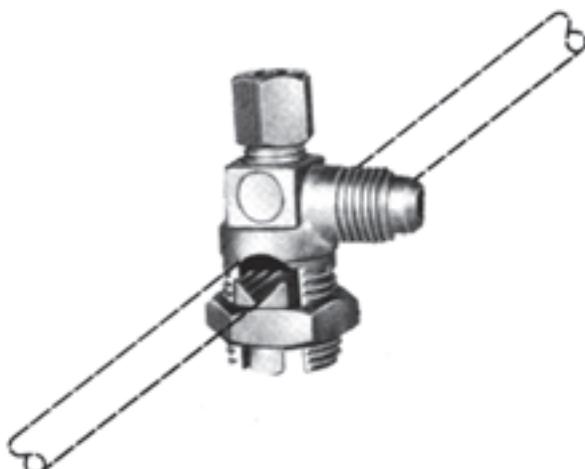
(الف)

شکل ۳-۴- شیر سرویس دستی

شکل ۴-۵ یک نوع شیر سرویس خطی سوراخ‌شونده‌ی (رخنه‌ای) پیچی نوع بستی را نشان می‌دهد که سوپاپ آن از نوع شریدر می‌باشد. شکل ۶-۴ نوع دیگر شیر سرویس خطی سوراخ‌شونده‌ی پیچی نوع مهره‌ای را نشان می‌دهد. ساقه‌ی این شیر با دست باز و بسته می‌شود.

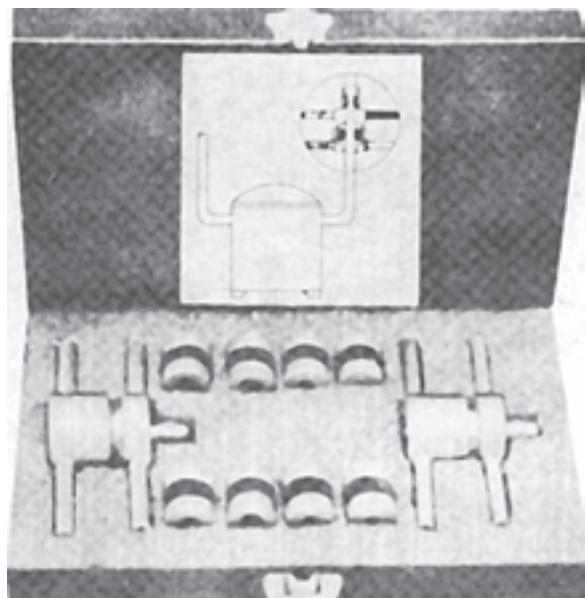
شکل ۴-۵- شیر سرویس روی خط

شکل ۶-۴- شیر سرویس خطی مهره‌ای

رابط سرویس: رابط سرویس بدون جوشکاری و یا لاله کردن، به ابتدای لوله‌ی سرویس نصب می‌شود. می‌توان پس از راه اندازی دستگاه با مسدود نمودن لوله‌ی سرویس به وسیله‌ی لوله کورکن، آن را از لوله جدا کرد. چون این رابط با فشرده شدن لاستیک به دور لوله، به لوله متصل می‌شود نباید از آن برای تحت فشار قراردادن سیستم (برای تست نشت) استفاده کرد؛ زیرا در فشارهای بالا رابط به شدت از لوله جدا می‌شود و به اطراف خود برخورد می‌کند که می‌تواند موجب بروز حادثه‌ای خطرناک گردد.

شکل ۴-۶ جعبه‌ی رابطهای سرویس را که برای اندازه‌های مختلف لوله‌ی مسی ساخته شده‌اند نشان می‌دهد. سوپاپ برخی از این رابطهای از نوع شریدر می‌باشد که بعضی از سرویس‌کاران برای تسهیل در تخلیه‌ی (وکیوم) کامل سیستم (گشاد شدن مجرای شیر) مغزی سوپاپ را خارج می‌کنند.

شکل ۴-۶- رابط سرویس

شیر سرویس روی خط: این شیرها روی لوله‌ی مکش کمپرسور، لوله‌ی دهش، یا بر روی هر دو لوله و یا روی لوله‌ی سرویس (شارژ) دستگاه تبرید به وسیله‌ی جوش یا پیچ، نصب می‌شوند.

بالای صفحه‌ی مدرج برای هر مبرد چند درجه حرارت مختلف درج گردیده است (درجه حرارت‌های محیط‌های مختلف) هنگام استفاده از سیلندر شارژ، با چرخاندن صفحه‌ی قابل تنظیم درجه حرارت بالای مبرد با درجه حرارت محیط در یک خط بر روی لوله‌ی نشان دهنده‌ی مایع قرار گیرند. در بالای سیلندر یک فشارسنج و یک شیر تخلیه، که معمولاً از نوع شریدر است و در بعضی از سیلندرها شیر اطمینان فشار وجود دارد زیر سیلندر شارژ، شیر شارژ دستی و محل نصب شیلنگ قرار گرفته است.

شکل ۴-۷ تصویر سیلندر شارژ را نشان می‌دهد.

۴-۱-۲ سیلندر شارژ: شارژ گاز مبرد دستگاه‌های مانند یخچال و فریزر که به مقدار مبرد کمی نیاز دارند باید با دقت کافی انجام گیرد و این کار با سیلندر شارژ به خوبی انجام پذیر است که لازمه‌ی آن اطلاع داشتن از میزان ماده‌ی مبرد مورد نیاز برای دستگاه تبرید است. سیلندر شارژ نوعی کپسول مبرد دارای شیشه‌ی رؤیت با لوله‌ی نشان دهنده‌ی مایع است که بر حسب اونس^۱ (OZ) درجه‌بندی شده است. دور سیلندر شارژ یک صفحه‌ی قابل تنظیم شیشه‌ای وجود دارد که برای مبردهای جدول‌بندی شده و

شکل ۴-۷ سیلندر شارژ

سیلندر شارژ وصل کنید.

طریقه‌ی پرکردن سیلندر شارژ

- ۳- شیر کپسول مبرد را باز کرده و کپسول را وارونه کنید (بهتر است کپسول مبرد در ارتفاعی بالاتر از سیلندر شارژ قرار گیرد).

- ۴- محل اتصال شیلنگ به سیلندر شارژ را شل کنید تا

- ۱- هوای درون سیلندر شارژ را با استفاده از پمپ و کیوم خارج کنید (طبق روشی که بعداً برای وکیوم کردن سیکل تبرید گفته می‌شود).

- ۲- کپسول مبرد مورد نیاز را با شیلنگ به شیر شارژ

۱- هر اونس (oz) برابر ۲۸/۳۵ گرم است.

مایع متوقف شود. شیر تخلیه (شیریدر) را کمی فشار داده و اجازه دهید کمی از گاز مبرد خارج شود. زمانی که فشار سیلندرهای شارژ و کپسول مبرد با یکدیگر اختلاف پیدا کند مایع مبرد مجدداً جریان پیدا می‌کند. این مرحله را ادامه دهید تا مقدار موردنیاز مایع مبرد در سیلندر شارژ پر شود. شکل ۴-۸ طریقه‌ی پرکردن یک سیلندر شارژ را نشان می‌دهد.

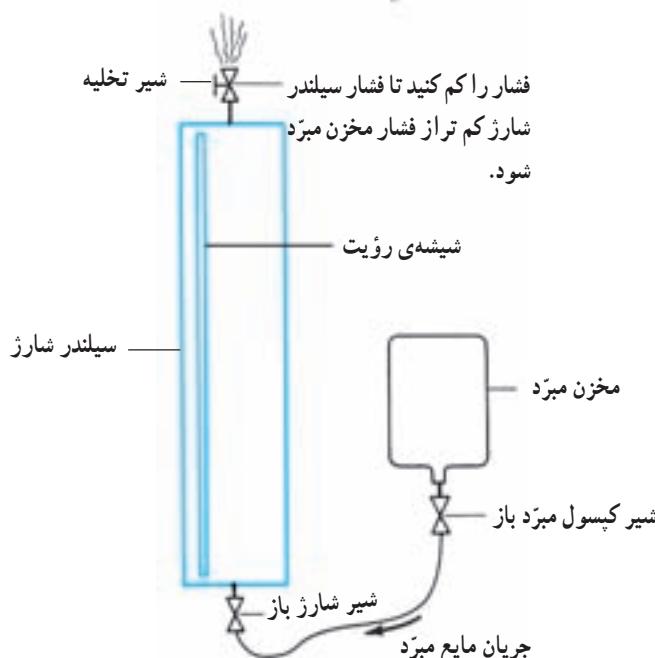
هوای داخل شیلنگ خارج شود. سپس محل اتصال را محکم کنید.

توجه: بهتر است عمل هواگیری شیلنگ قبل از وارونه کردن کپسول انجام گیرد.

۵- شیر شارژ سیلندر شارژ را باز کرده و اجازه دهید

مایع مبرد وارد سیلندر شارژ شود.

۶- شیشه‌ی قابل رویت را مشاهده کنید تا زمانی که جریان

شکل ۴-۸- طریقه‌ی پر کردن سیلندر شارژ

شد و یا مقدار آن کاهش یافت باید تعویض شود.

توجه: به ازای هر 300 متر ارتفاع از سطح دریا 11 اینچ ستون جیوه از میزان خلاً در سطح دریا کاهش می‌یابد. به طور مثال خلاً مطلق برای شهری که در ارتفاع 1200 متر از سطح دریا واقع شده است برابر $25/92$ اینچ ستون جیوه می‌باشد.

۱-۴-۳- پمپ خلاً (وکیوم پمپ): پمپ خلاً دستگاهی

است که قادر است هوا و محتویات هوا را از درون سیکل تبرید تخلیه کند و می‌تواند خلائی نزدیک به خلاً مطلق^۱ در حدود $29\text{ الی} 29/5$ اینچ ستون جیوه در کنار سطح دریا تولید کند، بایستی همیشه رنگ و مقدار روغن مخصوص درون پمپ وکیوم توسط شیشه‌ی رویت دائمً کنترل شود و اگر در روغن تغییر رنگ ایجاد می‌باشد.

۱- خلاً مطلق در کنار سطح دریا در درجه حرارت 16°C (62°F) برابر است با $29/92$ اینچ ستون جیوه (76 سانتی متر) ستون جیوه یا صفر میکرون)

در جدول ۴-۱ ارتفاع برخی از شهرها از سطح دریا
نشان داده شده است.

جدول ۱-۴- ارتفاع چند شهر ایران از سطح دریا

نام شهر	ارتفاع از سطح دریا (m)	نام شهر	ارتفاع از سطح دریا (m)
آبادان	۲	رامسر	۰
اراک	۱۷۶۰	رشت	۰
ارومیه	۱۳۴۰	زابل	۴۹۰
اصفهان	۱۵۹۰	Zahedan	۱۳۷۰
اهواز	۲۰	زنجان	۱۶۴۵
ایرانشهر	۵۷۰	سبزوار	۹۴۵
بابلسر	۰	سقز	۱۴۹۰
کرمانشاه	۱۴۰۰	سمنان	۱۱۶۰
بندر ازتلی	۰	سنندج	۱۵۲۵
بندر عباس	۹	شاهروド	۱۳۷۰
بندر لنگه	۱۳	شمیران	۱۷۱۰
بندر ماهشهر	۱۲	شیرواز	۱۵۲۵
بوشهر	۱۴	طبس	۹۱۵
بیرجند	۱۴۶۰	فسا	۱۴۰۰
تبریز	۱۳۷۰	قزوین	۱۲۱۰
تهران	۱۲۲۰	کاشان	۹۶۰
چابهار	۶	کرمان	۱۷۷۰
خارک	۰	گرگان	۱۲۰
خرم آباد	۱۲۲۰	مشهد	۹۴۵
خرمشهر	۰	همدان	۱۶۸۰
دزفول	۱۵۰	یزد	۱۲۲۰

ورودی به کمپرسور خنک می‌شود و در صورت استفاده از کمپرسور به عنوان وکیوم پمپ، عمل خنک شدن سیم پیچ‌ها انجام نمی‌شود. در شکل ۴-۹ چند نوع وکیوم پمپ نشان داده شده است.

تذکر: به جای استفاده از وکیوم پمپ (پمپ تخلیه) نباید از کمپرسورهای تناوبی استفاده کرد زیرا نمی‌تواند میزان خلا را به حد کافی برساند و هم‌چنین باعث آسیب رساندن به کمپرسور می‌گردد. سیم پیچ کمپرسور توسط ماده‌ی مبرد

(ب)

(الف)

(د)

(ج)

سایت گلس روغن

شکل ۴-۹ چند نوع وکیوم پمپ (پمپ تخلیه)

نشان می‌دهد.

هر میکرون خلا^۱ $\frac{1}{25400}$ اینچ جیوه خلا می‌باشد یا به

عبارت دیگر هر اینچ ستون جووه برابر 25400 میکرون می‌باشد.

مثال: وکیوم سنجی میزان خلا سیستم را 2540 میکرون

نشان می‌دهد، آن را بر حسب اینچ جیوه محاسبه کنید.

$$2540 = \frac{254}{25400} = 0.01\text{ in-Hg}$$

$$0.01 \times 29 = 29/92 \text{ in-Hg}$$

۴-۱-۴- وکیوم سنج: وکیوم سنج ابزاری است برای

تعیین و تشخیص دقیق میزان خلا (خصوصاً خلا زیاد) که فشارسنج مرکب مانیفولد شارژ قادر نیست آن را به طور دقیق نشان دهد. شکل ۴-۱۰ یک نمونه وکیوم سنج عقربه‌ای را نشان می‌دهد. میزان خلا توسط وکیوم سنج‌ها بر حسب میکرون خلا سنجیده می‌شود. شکل ۴-۱۱ دو نوع وکیوم سنج دیجیتال را

شکل ۴-۱۰- وکیوم سنج عقربه‌ای

شکل ۴-۱۱- وکیوم سنج دیجیتال

اشتباهی یک ماده به جای ماده‌ی دیگر، کپسول‌های مواد سرمایز را با رنگ‌های مختلف مشخص می‌کنند. جدول ۴-۳ رنگ

کپسول استاندارد چند نوع ماده‌ی مبرد متداول را نشان می‌دهد.

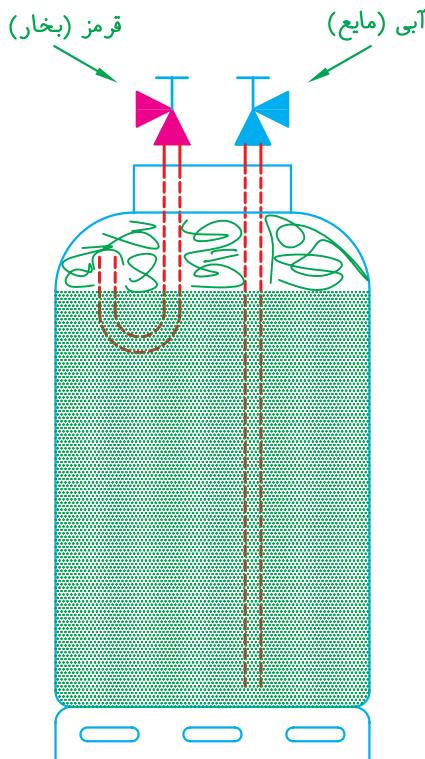
شکل ۴-۱۲ چند نوع کپسول ماده‌ی مبرد را نشان می‌دهد.

۴-۱-۵- کپسول مبرد: کپسول‌های مبرد در اندازه‌های مختلفی عرضه می‌شوند و از فولاد ساخته می‌شوند. بر روی کپسول‌های مبرد علامت مخصوص کارخانه‌ی سازنده، مقدار و نوع ماده‌ی مبرد نوشته شده است. برای جلوگیری از به کار بردن

جدول ۳-۴- رنگ کپسول چند نوع ماده‌ی مبرد متداول

نوع ماده‌ی مبرد	R-12	R-22	R-134a	R-502	R-11
رنگ کپسول	سفید	سبز	آبی	صورتی	نارنجی

کپسول مبرد دارای دو شیر: بعضی از کپسول‌های مبرد دارای دو عدد شیر بخار (قرمز) و مایع (آبی) مبرد هستند که با دو رنگ مختلف مشخص می‌شوند. مبرد توسط دو لوله به شیرها هدایت می‌شود. یکی از لوله‌ها در ابتدای کپسول و بالای سطح مایع قرار دارد و وقتی شیر قرمز باز شود گاز مبرد بیرون می‌آید. لوله‌ی دیگر تا انتهای سیلندر راه دارد و وقتی شیر آبی باز شود مایع مبرد از کپسول بیرون می‌آید. از این کپسول‌ها برای شارژ ماده‌ی مبرد دستگاه تبرید به صورت گاز و مایع استفاده می‌شود. شکل ۱۳-۴ تصویر شماتیک یک کپسول مبرد دارای دو شیر را نشان می‌دهد و در شکل ۱۴ نمونه‌ای از شیرهای مایع و بخار را مشاهده می‌کنید.

شکل ۱۳-۴- نمای ساده‌ی کپسول مبرد با دو شیر

اغلب کپسول‌های مبرد مورد استفاده‌ی سرویس کاران از نوع کپسول ۱۳/۵ کیلوگرمی (۳۰ پوندی) می‌باشد. در بالای کپسول شیر خروج ماده‌ی مبرد به صورت جوشی نصب شده است. این شیرها بر دو نوع‌اند: یک طرفه و دو طرفه. شیرهای یک طرفه سبز رنگ‌اند و فقط اجازه می‌دهند ماده‌ی مبرد از کپسول خارج گردد. کپسول‌هایی که این نوع شیر بر روی آن‌ها نصب شده است قابل شارژ مجدد نیستند. شیرهای دو طرفه سیاه رنگ‌اند و کپسول‌هایی که این نوع شیر بر روی آن‌ها نصب شده است قابل شارژ مجدد هستند.

برای جلوگیری از انفجار کپسول برآثر افزایش فشار بر روی کپسول سریوش بازشونده (شیر اطمینان) وجود دارد تا در موقع لزوم به عنوان یک وسیله‌ی حفاظتی به کار آفتد.

شکل ۱۲-۴- کپسول مواد مبرد

(الف)

(ب)

شکل ۱۴-۴- شیر کپسول مبزد مایع و گاز

که برای اندازه‌گیری درجه حرارت‌های بالا یا پایین استفاده می‌شود. دامنه‌ی کار این دماسنچ خیلی زیاد است و بسیار حساس و دقیق می‌باشد و می‌تواند تا یک صدم درجه‌ی حرارت را نیز اندازه‌گیری کند. (شکل ۱۶-۴)

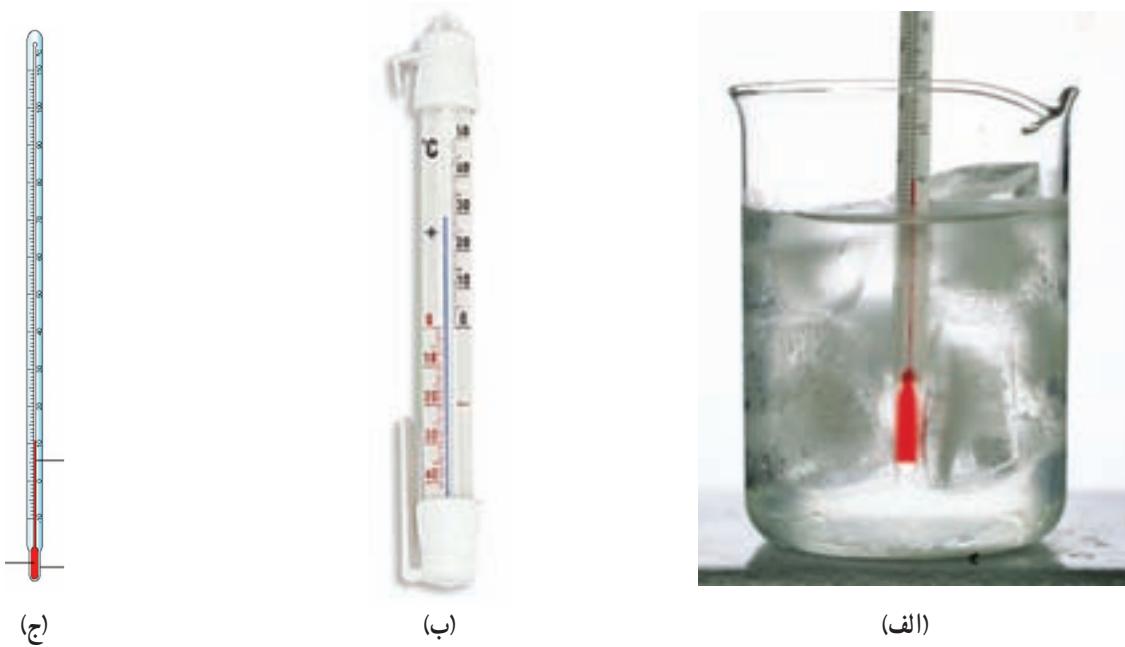
قسمت حس‌کننده‌ی (سنسور) این دماسنچ ترمیستور^۱ می‌باشد که با تغییرات درجه حرارت (دما) مقاومت الکتریکی ترمیستور تغییر می‌کند. این تغییر مقاومت به صورت اعدادی بر حسب درجه حرارت در صفحه‌ی نمایش دیجیتالی دماسنچ نمایان می‌شود. در دماسنچ‌های دیجیتال ترمیستور دستگاه به وسیله‌ی دو رشته سیم بلند به دستگاه متصل شده است که به راحتی می‌توان درجه حرارت داخل دستگاه تبرید را بدون این که در دستگاه تبرید را باز کنیم اندازه‌گیری کنیم.

۶-۴- دماسنچ: دماسنچ (ترمومترا) وسیله‌ای است که از آن در اندازه‌گیری درجه حرارت قسمت‌های مختلف یخچال، فریزر، کولر گازی و غیره استفاده می‌شود. دماسنچ چند نوع است: الکلی، الکترونیکی و دیجیتالی.

دماسنچ الکلی: در این دماسنچ، با زیاد یا کم شدن درجه حرارت، الکل (فرمز رنگ) درون مخزن نیز بالا و یا پایین می‌رود که در نتیجه‌ی آن درجه حرارت محل موردنظر اندازه‌گیری می‌شود. از دماسنچ‌های الکلی (شکل ۱۵-۴) برای اندازه‌گیری درجه حرارت‌های زیر صفر نیز استفاده می‌شود چون الکل در دماهای زیر صفر بخ نمی‌زند. دماسنچ‌های الکلی تبرید معمولاً از -30°C تا 5°C درجه‌بندی شده‌اند. دماسنچ‌های الکلی به صورت ساقه‌ای با محفظه‌ی فلزی می‌باشند.

دماسنچ دیجیتالی: دماسنچ دیجیتالی، دماسنچی است

۱- نوعی مقاومت که از جنس نیمه هادی می‌باشد که با تغییر دما مقاومت آن نیز تغییر می‌کند. (Thermistor)

شكل ۱۵-۴- دماسنجد الکلی

شكل ۱۶-۴- دماسنجد دیجیتال

۱-۷-۴- ترازو: ترازو یکی از ابزارهایی است که برای شارژ گاز دقیق دستگاه‌های تبریدی که مقدار ماده‌ی مبرد پس از این که دستگاه تبرید آماده‌ی شارژ شد کپسول ماده‌ی کیلوگرم، اونس درج گردیده است) مورد استفاده قرار می‌گیرد. روش کار با این وسیله به ترتیب زیر است :

کیلوگرم، اونس درج گردیده است) مورد است که برای شارژ گاز دقیق دستگاه‌های تبریدی که مقدار ماده‌ی مبرد پس از این که دستگاه تبرید آماده‌ی شارژ شد کپسول ماده‌ی

ماده‌ی مبرد مورد نیاز سیستم کم شود. (شکل ۴-۱۷)
تذکر: در صورتی که وزن ماده‌ی مبرد دستگاه بر حسب اونس مشخص باشد آن را به گرم یا کیلوگرم تبدیل کنید.
 $1\text{oz} = 28 / 35\text{gr}$.

مبرد را روی ترازوی دقیق (بهتر است از ترازوهای دیجیتالی یا عقربه‌ای با دقت ۱٪ کیلوگرم استفاده شود) قرار می‌دهیم و وزن کل کپسول ماده‌ی مبرد را یادداشت می‌کنیم. سپس عملیات شارژ گاز را انجام می‌دهیم تا وزن کل کپسول به اندازه‌ی مقدار

ترازو
(ب)

(الف)

شکل ۴-۱۷- ترازوی دیجیتال مخصوص شارژ ماده‌ی مبرد و طرز کار با آن

راه یافته و شعله به رنگ آبی روشن و یا بدون رنگ می‌سوزد. ولی وقتی که مواد مبرد فریونی به همراه هوا وارد محفظه‌ی اختلاط شود رنگ شعله فوراً عوض می‌شود. برای نشت‌های کم، رنگ شعله سبز و برای نشت‌های بزرگ آبی تیره یا بنفش می‌شود. برای نشت‌یابی سیستمی که گاز کم می‌کند مشعل را روشن کرده و سر آزاد لوله‌ی مکنده را به اطراف اتصالات لوله‌ها و نقاط مشکوک تزدیک می‌کنیم. در صورتی که گازی از این نقاط خارج شود رنگ شعله تغییر می‌کند و محل نشت پیدا می‌شود.

توجه: مشعل هالاید الکلی را باید در محیطی که به هیچ وجه ماده‌ی مبرد در فضای آن نیست از الکل پر کرد و هوا در آن دمید؛ زیرا اگر مقداری بخار ماده‌ی مبرد همراه سوخت و یا هوا وارد منبع مشعل شود، شعله‌ی آن همیشه سبز خواهد بود و دیگر از آن به عنوان نشت‌یاب نمی‌توان استفاده کرد.

۴-۱-۸- نشت‌یاب‌ها: برای پیدا کردن محل نشت مواد مبرد فریونی نظری R-۱۲ و R-۲۲ علاوه بر استفاده از محلول کف صابون به عنوان نشت‌یاب می‌توان از نشت‌یاب‌های حساس به مواد فریونی استفاده کرد. از این نشت‌یاب‌ها بیشتر در مواردی که نشت دستگاه تبرید خیلی کم باشد، استفاده می‌شود (نشت‌هایی که نمی‌توان با محلول کف صابون پیدا کرد).

مشعل هالاید^۱: مشعل هالاید مشعل ساده‌ای است که با گاز پروپان یا الکل می‌سوزد. این مشعل دارای یک محفظه‌ی اختلاط، یک شیر دستی و یک لوله‌ی بلند مکنده‌ی هوا می‌باشد. شکل ۴-۱۸ تصویر یک مشعل هالاید را با قسمت‌های مختلف آن نشان می‌دهد. در بالای محفظه‌ی اختلاط یک حلقه‌ی مسی است که شعله از میان آن عبور می‌کند. وقتی که مشعل روشن می‌شود هوا از طریق لوله‌ی مکنده به داخل محفظه‌ی اختلاط

شکل ۱۸-۴- مشعل هالاید

مَبَرَّد نیز حساسیت نشان می‌دهند) مانع از تشخیص صحیح نشت می‌شود؛ خصوصاً در محل‌هایی که در فضای آن بخار ماده‌ی مَبَرَّد وجود داشته باشد. این وسیله چون الکترونیکی است باید با دقت و احتیاط کامل جایه‌جا شود تا نتیجه‌ی کار آن دقیق باشد. در هنگام استفاده از این دستگاه باید قسمت حس‌کننده‌ی آن حداقل بر سرعت ۲۵ میلی‌متر در ثانیه در زیر لوله‌ها و اتصالات حرکت داده شود، چون گاز مَبَرَّد از هوا سنگین‌تر است و به سمت پایین خواهد رفت.

شکل ۱۹-۴ تصویر چند نوع نشت‌یاب الکترونیکی و شکل ۲۰-۴ اجزاء یک نوع نشت‌یاب را نشان می‌دهد.

نشت‌یاب الکترونیکی: نشت‌یاب الکترونیکی وسیله‌ای کاملاً حساس و دقیق برای یافتن محل نشت است. این نشت‌یاب با باقی خشک کار می‌کند و می‌تواند نشت‌های خیلی ریز (معادل ۱۵ گرم نشت در سال) را پیدا کند. بعضی از این دستگاه‌ها دارای پیچ تنظیمی هستند که با آن می‌توان شدت بوق زدن دستگاه را تنظیم کرد که در شرایط عادی (در هوای معمولی) برای یک بوق در ثانیه تنظیم می‌شود. وقتی حس‌کننده‌ی این دستگاه در مجاورت ماده‌ی مَبَرَّد فریونی قرار گیرد صدای بوق سریع تر می‌شود و محل نشت پیدا می‌شود. اسکال نشت‌یاب الکترونیکی در این است که چون خیلی حساس است (به مقدار بسیار کم ماده‌ی

شکل ۴-۱۹ - انواع نشتیاب الکترونیکی

شکل ۴-۲۰ - اجزای نشتیاب الکترونیکی

۴-۱-۹— تستر کمپرسورها: تستر کمپرسور کمپرسور).

۲— اندازه‌گیری شدت جریان مصرفی کمپرسور در شرایط زیریار.

۳— اندازه‌گیری ولتاژ تغذیه‌ی کمپرسور.

۴— اندازه‌گیری توان مصرفی کمپرسور در شرایط زیریار نامی.

۵— تعیین فشارهای دهش و مکش کمپرسور و زمان لازم برای پمپ کردن هوای محیط تا رسیدن به یک فشار معین.

۶— آزمایش سالم بودن قطعات دیگری از کمپرسور از قبیل رله‌ی جریان، اولولد، خازن و غیره.

شکل ۴-۲۱ تصویر تستر کمپرسور را نشان می‌دهد.

شکل ۴-۲۱— تستر کمپرسورها

دستگاهی است که برای آزمایش موتور کمپرسورهای بسته‌ی تک فاز از آن استفاده می‌شود.

یک دستگاه تستر کامل شامل اهم متر، آمپر متر، ولت متر، وات متر، فشارسنج، تایمر، خازن و رله است. بنابراین یک سرویسکار با استفاده از آن می‌تواند آزمایش‌های زیر را انجام دهد و از سالم بودن کمپرسور اطمینان حاصل نماید.

تذکر: بعضی از دستگاه‌های تستر تمام وسایل فوق را ندارند بلکه فقط تعدادی از آن‌ها بر روی دستگاه وجود دارد.

۱— آزمایش سالم بودن سیم‌بیچ‌های کمپرسور از نظر نداشتن قطعی و اتصال بدن (آزمایش مقاومت سیم‌بیچ‌های کمپرسور و آزمایش مقاومت روپوش عایق سیم‌بیچ نسبت به بدن) می‌شود.

فاسد شدن روغن و ماده‌ی مبرد و در نتیجه تولید اسید در سیستم می‌شود. اگر بدون شست و شوی سیستم، کمپرسور سوخته تعویض شود، اسید باقی مانده با ماده‌ی مبرد جریان می‌یابد و مجدداً به سیم‌بیچ کمپرسور سوخته، گرمای زیادی که

۲— بعد از هر اشکال داخلی که موجب پیاده شدن

۴-۲— شست و شوی مدار لوله‌کشی دستگاه تبرید در موارد زیر مدار لوله‌کشی و قسمت‌های مختلف دستگاه تبرید را شست و شو می‌دهند.

۱— بعد از تعویض کمپرسور سوخته، گرمای زیادی که موجب سوختن سیم‌بیچ کمپرسور می‌گردد باعث تجزیه و

کرده و به سرعت آن‌ها را از سیستم بیرون می‌راند. شست و شوی سیستم‌های خانگی به دلیل استفاده از لوله‌ی مویین مشکل‌تر است به همین خاطر بهتر است برای شست و شوی سیستم‌های خانگی هر قطعه و قسمت را (بدون این که آن‌ها را از دستگاه باز کنید) جدا جدا بشویید.

بعد از شست و شو و قبل از اتصال مجدد قسمت‌ها به هم دیگر، باید قطعات را با گاز ازت کاملاً از ماده‌ی R-11- R تخلیه کنید.

کمپرسور می‌گردد.

۳- بعد از هر مدتی که لوله‌کشی دستگاه تبرید به صورت باز شده باقی مانده باشد.

۴- برای شست و شوی روغن و دیگر جرم‌های که درون سیستم باقی مانده باشد.

بهترین ماده برای شست و شوی سیستم فریون ۱۱ می‌باشد. چون ۱۱- R در درجه حرارت محیط (تا ۲۴°C) به صورت مایع است و هم‌چنین رطوبت و جرم‌های دیگر را جابه‌جا

وصل کنید.

۹- شیر روی کپسول گاز ازت را باز کنید.

۱۰- به وسیله‌ی پیچ تنظیم فشار رگولاتور، فشار خروجی از رگولاتور را بر روی ۲° psig تنظیم کنید.
۱۱- شیر خروجی رگولاتور گاز ازت را باز کنید و اجازه دهید گاز ازت از داخل قطعات، به مدت ۱۵ تا ۳۰ ثانیه عبور کند.

۱۲- شیر خروجی رگولاتور و شیر روی کپسول گاز ازت را بیندید.

۱۳- به همین روش بقیه‌ی قطعات و قسمت‌های دیگر دستگاه تبرید، به جز کمپرسور، را شست و شو دهید. در مورد کمپرسور به روش زیر عمل کنید.

۱۴- روغن کمپرسور را در ظرفی (تمیز و خشک) خالی کنید.

۱۵- مقداری ماده‌ی مبرد ۱۱- R به داخل آن اضافه کنید (از طریق لوله‌ی مکش مثل شارژ روغن).

۱۶- کمپرسور را چند بار تکان دهید و سپس آن را خالی کنید.

۱۷- بعد از شست و شو و تخلیه‌ی ۱۱- R، طبق روش شرح داده شده برای قسمت‌های دیگر، با گاز ازت، ماده‌ی مبرد ۱۱- R را کاملاً از کمپرسور تخلیه نمایید و شارژ روغن را برای کمپرسور انجام دهید.

۴-۱- دستور کار شماره‌ی ۱: شست و شوی

قطعات و قسمت‌های مختلف دستگاه تبرید (یخچال خانگی) ابزار و وسایل مورد نیاز: کپسول مبرد ۱۱- R، شیلنگ مانیفولد، شیر یا رابط سرویس، دستگاه جوش اکسی استیلن با سر بک مناسب، فندک، سیم نفره جوش، روان‌ساز نفره، انبردست، کپسول گاز ازت به همراه رگولاتور آن.

مراحل انجام کار

۱- مشعل را با شعله‌ی خنثی روشن کنید.

۲- با استفاده از مشعل و انبردست اتصال بین قسمت‌های مختلف دستگاه تبرید را باز کنید به طوری که دو سر هر قطعه آزاد باشد.

۳- رابط سرویس (شیر سرویس) را به قطعه‌ای که می‌خواهد شست و شو دهید وصل کنید (جوشی یا پیچی).

۴- مشعل را خاموش کنید.

۵- شیلنگ را بین کپسول ماده‌ی مبرد ۱۱- R و قطعه‌ای که باید شست و شو داده شود وصل کنید.

۶- شیر دستی روی کپسول ماده‌ی مبرد ۱۱- R را باز کنید و اجازه دهید به مدت ۵ تا ۱۰ ثانیه مبرد ۱۱- R از داخل هر قطعه عبور کند.

۷- شیر دستی روی کپسول ماده‌ی مبرد ۱۱- R را بیندید و شیلنگ را از روی کپسول باز کنید.

۸- شیلنگ را به لوله‌ی خروجی رگولاتور گاز ازت

۲۰- گزارش کار را در دفتر بنویسید و تحويل هنرآموز کارگاه دهید.

- ۱۸- بعد از شست و شوی همهی قسمت‌های مختلف دستگاه تبرید، هر قطعه را به محل خودش اتصال دهید.
۱۹- مشعل را خاموش کنید.

حبابی تولید نشود سیستم نشت ندارد، ولی اگر در محل‌هایی حباب تولید شود در آن نقطه نشتی وجود دارد که پس از تخلیه‌ی سیستم از گاز ازت باستی محل نشت گرفته شود. در صورتی که محل نشت خیلی ریز باشد به‌طوری که با محلول کف صابون کشف نشود می‌توان نخست معادل ۵ psig گاز فریون ۲۲ وارد سیستم نمود و سپس فشار گاز را با گاز ازت افزایش داد و سیکل را با دستگاه‌های نشت‌یاب حساس به مبردهای فریونی (نشت‌یاب الکترونیکی) تست کرد.

۳-۴- تست مدار لوله‌کشی دستگاه تبرید

قبل از شارژ و راه‌اندازی دستگاه تبرید باید مدار لوله‌کشی دستگاه را به منظور اطمینان از عدم وجود نشت و یا پیدا کردن محل نشت (در صورت وجود) تست کرد. همان‌طور که می‌دانید متداول‌ترین روش تست نشت، تحت فشار قراردادن سیستم با گاز ازت است. در این روش سیستم را با گاز ازت تحت فشار قرار می‌دهند (فشار تست بستگی به نوع دستگاه تبرید دارد) و سپس با محلول کف صابون تمام اتصالات و قسمت‌های مختلف لوله‌کشی را مورد آزمایش قرار می‌دهند. در صورتی که هیچ‌گونه

۵- شیر خروجی رگولاتور گاز ازت را ببندید و شیر روی کپسول گاز ازت را باز کنید.

۶- با پیچ تنظیم رگولاتور، فشار گاز خروجی از رگولاتور را بر روی ۷۵ psig تنظیم کنید.

۷- شیر خروجی رگولاتور گاز ازت را باز کنید و پس از چند دقیقه آن را ببندید.

۸- سیستم را به مدت ۳۰ دقیقه تا یک ساعت تحت فشار فوق نگه دارید. کم شدن فشار نشانه‌ی نشت سیستم است.

۹- با فرچه محلول کف صابون را به تمام اتصالات و نقاط مشکوک مدار لوله‌کشی دستگاه تبرید بمالید.

۱۰- در صورتی که حباب مشاهده نشود برای اطمینان

بیشتر، فشار گاز را به تدریج در طی چند مرحله تا ۱۲۰ psig افزایش دهید و در هر مرحله آن را تست کنید.

۱۱- در صورتی که در این مرحله نیز حباب مشاهده نشود سیستم نشتی ندارد و می‌توانید گاز ازت سیستم را با بازکردن شیر دستی سمت چپ (آبی) مانیفولد و یا از طریق شل کردن

۴-۳- دستور کار شماره‌ی ۲: تست نشت مدار لوله‌کشی دستگاه تبرید (یخچال خانگی)

ابزار و وسایل مورد نیاز: کپسول گاز ازت با رگولاتور آن، مانیفولد سرویس، شیر سرویس (مغزی ۶ mm)، محلول کف صابون، دستگاه جوش اکسی استیلن با سربک مناسب (در صورت لزوم)، سیم نقره جوش، روان‌ساز نقره، فندک جوشکاری، انبردست.

مراحل انجام کار

۴-۲۲- مطابق شکل :

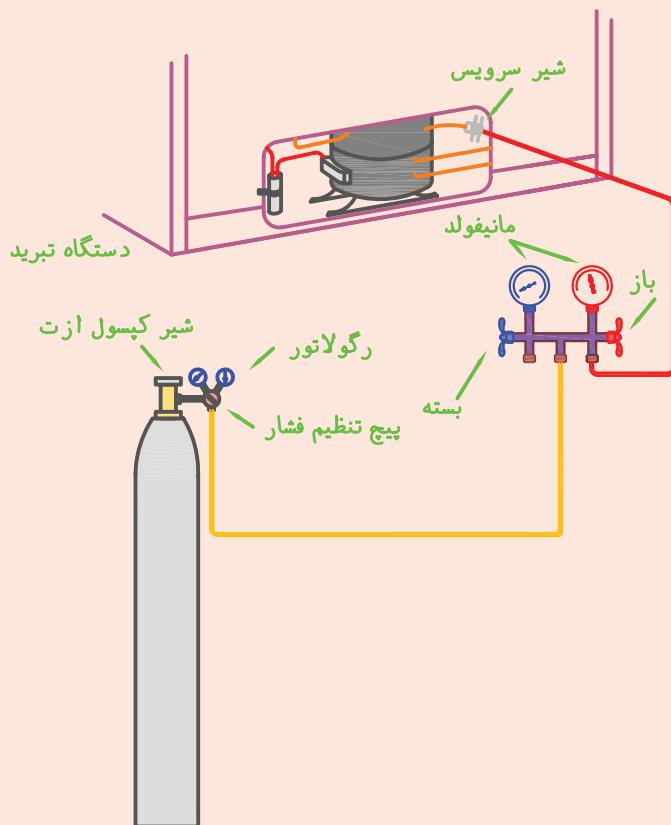
۱- شیر سرویس را به لوله‌ی شارژ کمپرسور وصل کنید و یا یک عدد لوله با مهره مغزی ۶ میلی‌متری را به ابتدای لوله‌ی شارژ کمپرسور جوش نقره دهید.

۲- شیلنگ فشار زیاد (قرمز) مانیفولد سرویس را به شیر سرویس (مغزی ۶ میلی‌متری) وصل کنید.

۳- شیلنگ وسط مانیفولد سرویس را به لوله‌ی خروجی رگولاتور گاز ازت وصل کنید.

۴- شیر فشار کم (آبی) را بسته و شیر زیاد (قرمز) مانیفولد

- شیلنگ اتصال، به آرامی خارج کنید تا روغن کمپرسور به همراه بستگی به جنس محل نشت دارد.)
- ۱۳— بعد از گرفتن نشت مجدداً سیستم را تحت فشار قرار دهید و عمل نشت یابی را انجام دهید تا هیچ‌گونه حبابی در تمام قسمت‌های مدار لوله‌کشی دستگاه تبرید مشاهده شود.
- ۱۴— سیستم را از گاز ازت تخلیه کنید.
- گاز ازت خارج نگردد.
- ۱۲— در صورت مشاهده نشت (تولید حباب) نخست گاز ازت را از سیستم خارج کنید، سپس محلهای نشت را بگیرید (با استفاده از جوشکاری یا چسب‌های مخصوص که

شکل ۴-۲۲— تست لوله‌کشی یخچال

سیستم رطوبت وجود دارد. اگر مقدار رطوبت به قدری باشد که باعث اشیاع شدن فیلتر درایر شود، رطوبت باقی‌مانده در لوله‌ی مویین منجمد شده و جریان مبرد را مسدود می‌کند. اگر سیستم با گاز ازت تست شده باشد و بعد از آن تخلیه‌ی کامل صورت نگیرد، ازت باقی‌مانده باعث بالا رفتن فشار گاز رانش خواهد شد. به منظور تخلیه‌ی صحیح و کامل سیستم یک پمپ خلاً پرقدرت مورد نیاز است. خلاً مناسب (تحت شرایط درجه حرارت محیط) در کنار دریا (فشار یک اتمسفر) ۲۹/۹۲ اینچ

۴-۴— تخلیه‌ی مدار لوله‌کشی دستگاه تبرید (وکیوم کردن)

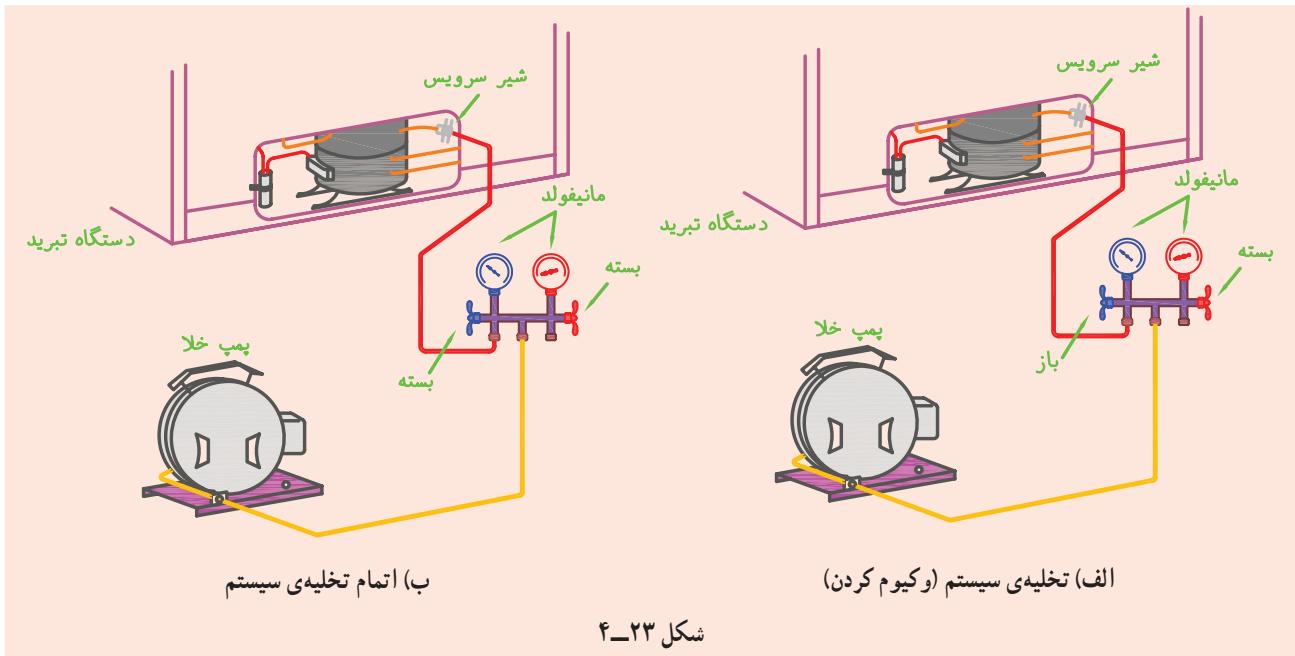
تخلیه‌ی کامل هوا، رطوبت و گازهای غیرقابل تقطیر (ازت) از سیستم‌هایی که از مبردهای فریونی استفاده می‌کنند قبل از شارژ ماده‌ی مبرد سیستم ضروری است، زیرا اگر این کار به درستی انجام نشود وجود هوا و یا گازهای غیرقابل تقطیر باعث بالا رفتن فشار رانش کمپرسور شده و سیستم در دمای بالایی کار می‌کند. وجود هوا بدین معنی نیز هست که در

ستون جیوه است. مدت زمان انجام خلاً عمیق بستگی به نوع سیستم دارد. هرچه سیستم بزرگ‌تر باشد زمان بیشتری مورد کمتر می‌شود.

- ۸- در حدود ۳ دقیقه صبر کنید. در صورتی که عقربهٔ فشارسنج مرکب (آبی) منحرف نشد (عقربهٔ به سمت بالا حرکت نکرد) سیستم و شیلنگ‌های اتصال نشته ندارند.
- ۹- مجدداً پمپ خلاً را روشن کنید و شیر فشار کم (آبی) مانیفولد را باز کنید و بگذارید پمپ خلاً برای مدت ۲۰ دقیقه دیگر کار کند تا سیستم کاملاً تخلیه شود و فشارسنج مرکب (آبی) مانیفولد خلاً ۲۹/۹۲ اینچ ستون جیوه را نشان دهد.
یادآوری: به ازای هر ۳۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا یک اینچ جیوه از مقادیر بالا کم کنید.
- ۱۰- برای اطمینان از تخلیهٔ کامل سیستم می‌توانید یک شیلنگ را به اتصال دهش (خروجی) پمپ خلاً وصل کنید و سر آزاد دیگر آن را درون ظرفی شیشه‌ای که دارای روغن تمیز و کیوم پمپ باشد فرو بیرید. چنانچه حباب هوا در روغن ظاهر نشود و یا مدت پیدایش حباب طولانی بود دستگاه تبرید و کیوم شده است.
- ۱۱- پس از تخلیهٔ کامل سیستم، پمپ خلاً را خاموش کنید و شیر فشار کم (آبی) مانیفولد را ببندید (شکل ۴-۲۳-۱).
۱۲- برای اطمینان بیشتر از عدم وجود نشت در سیستم و شیلنگ‌های رابط ۳ دقیقه صیر کنید، در صورتی که عقربهٔ فشارسنج مرکب (آبی) حرکت نکرد سیستم نشته ندارد.
- ۱۳- شیلنگ وسط مانیفولد (زرد) را از پمپ خلاً باز کنید، سیستم آمادهٔ شارژ مادهٔ مبرد می‌باشد.
توجه مهم: در زمان تخلیه، کمپرسور دستگاه نباید کار کند.
- ۱۴- گزارش کار را در دفتر مخصوص بنویسید و به هنر آموز کارگاه تحويل دهید.

۱-۴-۴- دستور کار شمارهٔ ۳: تخلیهٔ سیستم یک دستگاه تبرید خانگی (وکیوم کردن)

- ابزار و وسایل مورد نیاز: پمپ خلاً (وکیوم پمپ)، مانیفولد سرویس، شیر یا رابط سرویس، آچار تخت.
- مراحل انجام کار
 - ۱- شیر یا رابط سرویس را بر روی لولهٔ شارژ (سرویس) کمپرسور وصل کنید (یا یک لولهٔ مسی با مهره مغزی ۶ میلی‌متری به سر لولهٔ شارژ کمپرسور جوش دهید).
توجه: برای سریع‌تر کردن عمل تخلیهٔ (وکیوم) می‌توانید سوپاپ شیر شریدر رابط یا سوپاپ سرویس را جدا کنید.
 - ۲- شیلنگ فشار کم (آبی) مانیفولد سرویس را به شیر سرویس وصل کنید.
 - ۳- شیلنگ وسط (زرد) مانیفولد سرویس را به اتصال مکش پمپ خلاً وصل کنید.
 - ۴- شیر فشار زیاد (قرمز) مانیفولد را بسته و شیر فشار کم (آبی) مانیفولد سرویس را باز کنید (شکل ۴-۲۳-۱-الف).
 - ۵- پمپ خلاً را روشن کنید.
 - ۶- در صورتی که سیستم و شیلنگ‌های رابط نشته نداشته باشند پس از چند دقیقه از روشن شدن پمپ خلاً عقربهٔ فشارسنج مرکب (آبی) مانیفولد خلائی در حدود ۲۸ الی ۲۹ اینچ ستون جیوه را نشان می‌دهد.
تذکر (۱): به ازای هر ۳۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا اینچ جیوه از مقادیر بالا کم کنید (از جدول ۴-۱ استفاده کنید).
 - ۷- پس از رسیدن به مرحلهٔ ردیف ۶ شیر فشار کم (آبی) مانیفولد را ببندید و پمپ خلاً را خاموش کنید (شکل ۴-۲۳-۱-ب).

نشود. ورود مایع به کمپرسور به سوپاپ‌ها آسیب جدی وارد می‌کند و باعث کف کردن روغن شده و حتی شاتون کمپرسور را می‌شکند.

اشکال اصلی شارژ به حالت گاز در این است که در دمای پایین محیط (در فصل زمستان) و برای سیستم‌های بزرگ که به مقدار زیادی ماده‌ی مبرد نیاز دارند، زمان زیادی موردنیاز است؛ همچنین کمپرسور بزرگ به سرعت فشار مکش را کم کرده و کپسول مبرد سرد می‌شود که اگر این حالت مدت زیادی ادامه پیدا کند سیلندر مبرد یخ می‌زند و عمل شارژ به کندی انجام می‌گیرد. برای برطرف کردن اشکالات فوق و تسريع در عمل شارژ می‌توان بر روی کپسول ماده‌ی مبرد آب گرم 45°C ریخت و یا آن را داخل ظرف آب گرم کرد. هرگز کپسول را با مشعل گرم نکنید و یا داخل آب جوش قرار ندهید.

۴-۵- شارژ و راه اندازی دستگاه تبرید

هر سیستم تبرید پس از آن که از نظر نشت، تست شده و تخلیه و پاکسازی آن از هوا و رطوبت به پایان رسید باید از ماده‌ی مبرد مناسب پر گردد. نکته‌ی مهم آن است که سیستم باید فقط به مقدار و اندازه‌ی لازم و از نوع ماده‌ی مبرد موردنیاز که بر روی پلاک آن نوشته شده است پر گردد. ماده‌ی مبرد را به صورت گاز وارد سیستم می‌کنند.

۱-۴-۵- شارژ مبرد به صورت گاز: در این روش مبرد به صورت گاز و از قسمت فشار پایین وارد سیستم می‌شود. وقتی که سیستم را در حالت گاز شارژ می‌کنید سیلندر دقت کنید تا مبرد به آرامی شارژ شود، زیرا در غیر این صورت به کمپرسور صدمه می‌زند.

وقتی که سیستم را در حالت گاز شارژ می‌کنید سیلندر مبرد حتماً در حالت عمودی باشد تا مبرد مایع وارد کمپرسور

مانیفولد سرویس، آمپر متر انبری، دما سنج، لوله بر مسی، لوله کورکن، رابط یا شیر سرویس، انبر دست، دستگاه جوش اکسی استیلن با سربک مناسب، سیم جوش نقره، روان ساز نقره،

ترازو.

۴-۵-۲- دستور کار شماره‌ی ۴: آموزش طریقه‌ی شارژ مبرد به صورت گاز به دستگاه تبرید خانگی (یخچال خانگی)

ابزار و وسایل مورد نیاز: کپسول مبرد R-12،

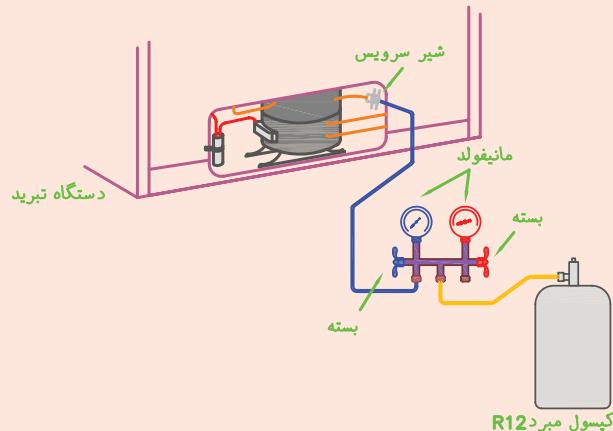
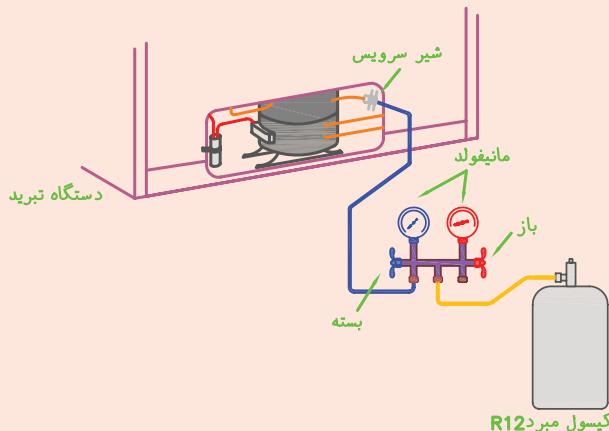
مراحل انجام کار

- ۱- سیستم را طبق دستور کار شماره‌ی ۳ تخلیه کنید.
- ۲- شیلنگ وسط (زرد) مانیفولد سرویس را به کپسول مبرد فریون ۱۲ بیندید.
- ۳- آمپر متر انبری را بر روی رنج مناسب (با توجه به آمپر نامی دستگاه) قرار دهید.
- ۴- یکی از سیم‌های فاز یا نول برق ورودی دستگاه را در فضای بین دو فک آمپر متر قرار دهید.
- ۵- شیر کپسول مبرد را باز کنید.
- ۶- شیر فشار زیاد (قرمز) مانیفولد را باز کنید تا با خارج شدن مقداری ماده‌ی مبرد هوای داخل شیلنگ تخلیه شود و سپس شیر مانیفولد را بیندید (شکل ۴-۲۴-الف).
- ۷- شیر فشار کم (آبی) مانیفولد را به آرامی باز کنید و مقداری گاز مبرد به داخل سیستم شارژ کنید (شکل ۴-۲۴-ب) اگر شیر کپسول را بیندید عقربه‌ی فشارسنج مرکب (آبی) عدد 30 psig را نشان می‌دهد.
- تذکر: از این مرحله به بعد به منظور جلوگیری از استهلاک شیر فشار کم (آبی) مانیفولد - براثر باز و بسته شدن مکرر - برای کنترل عمل شارژ از شیر روی کپسول مبرد استفاده کنید و شیر فشار کم (آبی) مانیفولد را همچنان باز بگذارید.
- ۸- ترمومتر را بر روی بالاترین درجه قرار دهید و دستگاه را روشن کنید.
- ۹- دماسنجد مناسبی (الکلی یا الکترونیکی) را بر روی کف اوپراتور قرار دهید و دستگاه را روشن کنید.
- ۱۰- با کار کردن کمپرسور دستگاه تبرید، عقربه‌ی فشارسنج مرکب (آبی) پایین می‌آید. حال اگر عقربه به کمتر از 2 psig برسد و تمام سطح اوپراتور برفک ترنند باز کردن شیر کپسول 12-R مقداری ماده‌ی مبرد وارد سیستم کنید تا فشار افزایش یابد و سپس شیر کپسول را بیندید.
- ۱۱- آنقدر عمل بند $10\text{ }^{\circ}\text{C}$ را با کنترل انجام دهید تا تمام اوپراتور برفک بزند. در این حالت فشارسنج مرکب (آبی) فشاری بین 2 psig و 5 psig را نشان می‌دهد (بستگی به درجه حرارت

در شکل ۴-۲۵ ۴ شارژ دستگاه تبرید به وسیله‌ی ترازو و در شکل ۴-۲۶ ۴ شارژ با نوجه به فشار سیستم نشان داده شده است.

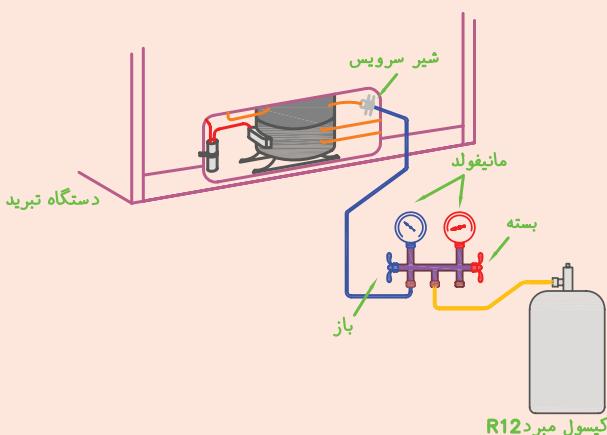
از شکستن لوله با سیم جوش نقره تقویت کنید (مذاب جوش اضافه کنید).

۲۰- مشعّل جوشکاری را خاموش کنید.

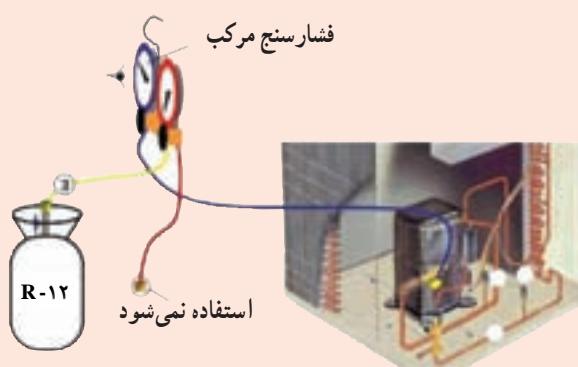

شکل ۴-۲۴-ب - حالت شارژ را نشان می‌دهد.

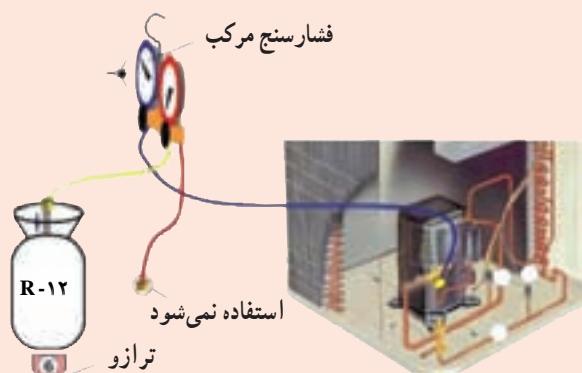
شکل ۴-۲۴-الف - حالت هوایگیری شیلنگ را نشان می‌دهد.

شکل ۴-۲۴-ج - حالت خاتمه‌ی شارژ را نشان می‌دهد.

شکل ۴-۲۶

شکل ۴-۲۵

۶-۴- کنترل عملکرد دستگاه تبرید

دستگاه را خاموش کند.

- ۵- برفک زدن اوپرатор دقيقاً مورد بررسی و نظارت قرار گیرد. بايستی تمام سطح اوپرатор برفک بزنند.
- ۶- دستگاه پس از چند ساعت کار چک^۱ نکند و کیپ نشود؛ یعنی لوله‌ی موین براثر وجود رطوبت در سیستم یخ نزند زیرا در صورت چک کردن، با این که کمپرسور کار می‌کند برفک اوپرатор به تدریج ذوب می‌شود. البته در این وضعیت صدای کارکردن کمپرسور کم می‌شود. فشار قسمت مکش سیستم به شدت کاهش می‌یابد و درجه حرارت کندانسور از حالت طبیعی خارج می‌شود (فقط اوایل کندانسور گرم می‌باشد). برای رفع حالت چک بايستی گاز سیستم تخلیه و فیلتر درایر عوض شود و عمل تست، وکیوم و شارژ گاز نیز مجدداً انجام گیرد.

پس از شارژ سیستم از ماده‌ی مبرد باید یخچال حداقل برای مدت ۲۴ ساعت زیرنظر سرویس کار روشن بماند و آزمایش‌های زیر نیز انجام گیرد. قبل‌آیاداًور می‌شویم که اگر نتایج آزمایش منطبق با شرایط عادی کارکرد دستگاه باشد، دستگاه قابل تحويل دادن به مشتری است در غیر این صورت مجدداً باید تعمیر شود.

آزمایش‌هایی که باید صورت گیرد :

- ۱- کمپرسور دستگاه زیر بار روشن شود و کار کند.
- ۲- شدت جریان کارکرد دستگاه با استفاده از آمپر متر کنترل شود و با جریان ثبت شده بر روی دستگاه برابر باشد.
- ۳- درجه حرارت نهایی اوپرатор به وسیله‌ی دماسنجد کنترل شود (درجه حرارت بین 23°C - 25°C - باشد).
- ۴- ترمومترات در وضعیت حداکثر سرما، قطع کند و

۱-۶-۴- دستور کار شماره‌ی ۵: کنترل عملکرد

دستگاه تبرید

ابزار و وسائل مورد نیاز: آمپر متر انبری، دماسنجد، دستگاه نشت‌یاب.

مراحل انجام کار: دستگاه تبریدی را که در دستور کار شماره‌ی ۴ شارژ کردید قبل از کور کردن به مدت حداقل ۲۴ ساعت روشن نگه دارید و سپس با استفاده از توضیحات

مبیث ۶-۴ عملکرد صحیح دستگاه را کنترل نمایید و در صورت داشتن اشکال آن را برطرف سازید. پس از اطمینان از صحت عملکرد، لوله‌ی شارژ (سرویس) را مطابق دستور ردیف ۱۴ (دستور کار شماره‌ی ۴ به بعد) کور کنید.

گزارش کار را در دفتر مخصوص نوشه و جهت بررسی و کنترل به هنرآموز کارگاه تحويل دهید.

پرسش‌های فصل چهارم

- ۱- ابزارهای لازم برای راهاندازی دستگاه تبرید را نام ببرید.
- ۲- موارد استفاده از شیرهای سرویس و رابطهای سرویس را بیان کنید.
- ۳- موارد کاربرد سیلندر شارژ را توضیح دهید.
- ۴- ۵ میکرون خلاً برابر چند اینچ ستون جیوه‌ی خلاً است؟
- ۵- فرق بین وکیوم‌سنچ با فشارسنچ مرکب را بنویسید.
- ۶- چرا رنگ کپسول‌های مبرد با هم دیگر فرق می‌کند؟
- ۷- فرق بین کپسول مبرد یک شیر با دو شیر را بنویسید.
- ۸- معایب، محسن و موارد استفاده‌ی نشت‌یاب‌های گازی و الکترونیکی را بنویسید.
- ۹- معایب، محسن و موارد استفاده‌ی دماسنچ‌های الکلی و الکترونیکی را بنویسید.
- ۱۰- آزمایش‌هایی را که می‌توان با تستر کمپرسور انجام داد نام ببرید.
- ۱۱- برای شست و شوی مدار لوله‌کشی از چه ماده‌ای استفاده می‌شود؟ چرا؟
- ۱۲- وجود هوا و رطوبت در سیستم چه اشکالاتی را به دنبال خواهد آورد؟
- ۱۳- خلاً مناسب برای وکیوم کردن در شهر مشهد چند اینچ ستون جیوه است؟ در شهر شما چقدر است؟
- ۱۴- علائم خوب شارژ شدن (به اندازه‌ی شارژ شدن) یک سیکل تبرید خانگی (یخچال) چیست؟ شرح دهید.
- ۱۵- بهترین و دقیق‌ترین روش برای شارژ کردن سیکل تبرید را بیان کنید.
- ۱۶- خطرات وارد شدن مایع به کمپرسور را بیان کنید.
- ۱۷- کنترل عملکرد دستگاه، چه مرحله از راهاندازی دستگاه تبرید است؟
- ۱۸- نتایجی را که از کنترل عملکرد دستگاه می‌توانیم کسب کنیم بیان کنید.
- ۱۹- مقصود از اصطلاح چُک کردن سیستم چیست؟

تذکر: پرسش‌ها و پاسخ آن‌ها را در دفتر گزارش کار بنویسید و تحويل هنرآموز کارگاه نمائید.